

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УТВЪРЖДАВАМ:

Доц. д-р ИГОР ДАМЯНОВ

МИНИСТЪР

РАМКОВА ПРОГРАМА Д

**за начално професионално обучение с придобиване на
квалификация по част от професията**

София, 2003 г.

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1.НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ

Рамковата програма Д за начално професионално обучение с придобиване на квалификация по част от професията е разработена на основание чл.10, ал.3, т.1, чл.11 и чл.12 от Закона за професионалното образование и обучение.

1.2.ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Целта на рамковата програма Д е да регламентира условията и реда за придобиване на първа степен на професионална квалификация за ученици и лица, навършили 16 години в съответствие със :

- Закона за професионалното образование и обучение;
- Закона за народната просвета;
- Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план;
- Правилника за прилагане на Закона за народната просвета;
- Държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии, утвърдени с наредби;
- Държавното образователно изискване за системата на оценяване, утвърдено с наредба;
- Държавното образователно изискване за документите в системата на народната просвета, утвърдено с наредба;
- Наредбата за разпределение на учебното време за достигане на общообразователния минимум по класове, етапи и степени на образование;
- Наредбата за определяне броя на учениците и на децата в паралелките и в групите на училищата, детските градини и обслужващите звена.

1.3. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата, конкретизирана за всяка професия по списъка по чл.6, ал.1 от ЗПОО с Държавното образователно изискване за придобиване на квалификация по професия, е предназначена за разработване на учебни планове и учебни програми за институциите, имащи право да осъществяват обучение за придобиване на професионална квалификация, съгласно чл. 9 от ЗПОО в т.ч.:

- професионални училища, професионални гимназии, професионални колежи, училища по изкуствата;
- прогимназиални, основни, средни общообразователни, специални и спортни училища, гимназии и профилирани гимназии в отделни паралелки в тях – въз основа на заповед на министъра на образованието и науката, ако отговарят на условията, определени с Държавните образователни изисквания;
- центрове за професионално обучение;

2. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО ПРОГРАМАТА

2.1.ИЗИСКВАНЕ ЗА МИНИМАЛНА ВЪЗРАСТ

2.1.1.При обучение в училищата:

- за професионално образование и професионално обучение на ученици - учениците да навършват 13 години в годината на кандидатстване за обучение по програмата;
- за професионално обучение на лица, навършили 16 години – лицата да са навършили 16 години.

2.1.2.При обучение в центрoвете за професионално обучение – лицата да са навършили 16 години.

2.2.ИЗИСКВАНЕ ЗА ЗДРАВΟΣЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицинско свидетелство, доказващо, че професията, по която кандидатът желае да се обучава, не му е противопоказна.

2.3.ИЗИСКВАНЕ ЗА ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО РАВНИЩЕ

2.3.1. ЗА УЧЕНИЦИ :

Варианти на рамкова програма	Минимално входящо образователно равнище	Продължителност на обучението	Изходящо образователно и квалификационно равнище
Д 1	завършено основно образование или завършен клас от средното образование	до 1 (една) година	Придобиване на квалификация по част от професията

2.3.2. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ

Завършилите обучението могат да :

- се реализират на пазара на труда;
- придобият първа степен на професионална квалификация по същата или друга професия чрез обучение по рамкова програма А;
- придобият втора степен на професионална квалификация по същата или друга професия чрез обучение по рамкова програма Б;
- придобият втора и/или трета степен на професионална квалификация по същата или друга професия чрез обучение по рамкова програма В;
- придобият квалификация по друга част от същата професия или по част от друга професия чрез обучение по рамкова програма Д.

2.3.3. ЗА ЛИЦА, НАВЪРШИЛИ 16 ГОДИНИ:

Варианти на рамкова програма	Минимално входящо образователно равнище	Продължителност на обучението	Изходящо образователно и квалификационно равнище
Д 2		Определена с конкретната документация	придобиване на квалификация по част от професията

2.3.4. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ

Завършилите обучението могат да :

- се реализират на пазара на труда;
- Завършилите обучението, ако отговарят на изискванията за входящо образователно и квалификационно равнище могат да:
- придобият първа степен на професионална квалификация по същата или друга професия чрез обучение по рамкова програма А;

- придобият втора степен на професионална квалификация по същата или друга професия чрез обучение по рамкова програма Б;
- придобият втора и/или трета степен на професионална квалификация по същата или друга професия чрез обучение по рамкова програма В;
- придобият четвърта степен на професионална квалификация чрез обучение по рамкова програма Г;
- придобият квалификация по друга част от същата професия или по част от друга професия чрез обучение по рамкова програма Д;
- придобият първа, втора и трета степен на професионална квалификация чрез обучение по рамкова програма Е.

2.4. ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Организацията на учебния процес се определя с учебните планове и програми, разработени от обучаващата институция.

2.4.1. ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ

- за ученици - в съответствие със Закона за народната просвета и Правилника за прилагане на Закона за народната просвета :
- за лицата, навършили 16 години - формата на обучение се определя от обучаващата институция.

2.4.2. ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ

- училищното обучение се организира в последователни класове. в зависимост от броя на учениците класовете се разпределят в паралелки и групи при спазване изискванията на Наредбата за определяне броя на учениците и на децата в паралелките и в групите на училищата, детските градини и обслужващите звена.
- за лица, навършили 16 години организационната форма е квалификационен курс, в който броят на обучаемите се определя от обучаващата институция.

3. УЧЕБЕН ПЛАН

3.1 .СЪДЪРЖАНИЕ :

- 3.1.1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО НАПРАВЛЕНИЕ (вкл. код)
- 3.1.2. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОФЕСИЯТА (включително код)
- 3.1.3. НАИМЕНОВАНИЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА (включително код)
- 3.1.4. ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ
- 3.1.5. ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО И КВАЛИФИКАЦИОННО РАВНИЩЕ
- 3.1.6. СРОК НА ОБУЧЕНИЕ
- 3.1.7. ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ
- 3.1.8. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС
- 3.1.9. НАИМЕНОВАНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ПРЕДМЕТИ (МОДУЛИ)
- 3.1.10. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ПРЕДМЕТИ (МОДУЛИ) И УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ПО ВИДОВЕ ПОДГОТОВКА
- 3.1.11. НАЧИН НА ЗАВЪРШВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ
- 3.1.12. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ (друга необходима информация)

3.2. СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

3.2.1. ЗА ОБУЧЕНИЕ НА УЧЕНИЦИ:

Учебният план се изготвя в съответствие със:

- Закона за народната просвета;
- Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план;
- Закона за професионално образование и обучение;
- Държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии, утвърдени с наредби;
- Настоящата рамкова програма.

3.2.2. ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ЛИЦА, НАВЪРШИЛИ 16 ГОДИНИ:

Учебният план се разработва от обучаващата институция или от заявителя на професионалното обучение в съответствие със:

- Закона за професионално образование и обучение;
- Държавни образователни изисквания за придобиване на квалификация по професии, утвърдени с наредби;
- Настоящата рамкова програма.

3.2.3. УЧЕБЕН ПЛАН ЗА РАМКОВИ ПРОГРАМИ - ВАРИАНТИ Д 1 и Д 2

№	учебни предмети (модули)	всичко учебни часове
1	2	3
A.	Професионална подготовка	По преценка на обучаващата институция или заявителя на обучението
	• теоретично обучение	...
	• практическо обучение	...
	Всичко А	по преценка на обучаващата институция или заявителя на обучението

ЗАБЕЛЕЖКИ:

Броят на учебните часове за практическото обучение е не по-малък от броя на учебните часове за теоретично обучение.

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебното съдържание по всеки учебен предмет (модул) за теоретичното и за практическото обучение се разработва по теми и часове в учебни програми.

Обучението по професионална подготовка се осъществява по учебни програми, разработени от обучаващата институция или от заявителя на професионалното обучение.

5. ЗАВЪРШВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ

Професионалното обучение по рамкова програма Д завършва с полагане на изпити за придобиване на професионална квалификация по:

- теория на професията;
- практика на професията

Съдържанието на изпитите се определя от обучаващата институция след съгласуване с представителите на работодателите и на работниците.

6. УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ЗАВЪРШЕНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ ПО ЧАСТ ОТ ПРОФЕСИЯТА

Завършеното професионално образование се удостоверява с:

- удостоверение за професионално обучение.

Съдържанието на документа, удостоверяващ завършено професионално обучение по част от професията е определено в чл. 44 от Наредба № 4 от 16.04.2003 г. на Министерството на образованието и науката.

6.1. ПРАВО ЗА ИЗДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Право за издаване на документи за професионална квалификация имат професионалните училища, професионалните гимназии, професионалните колежи, лицензираните центрове за професионално обучение, както и училищата по чл.9,ал.1, т.2 от Закона за професионално образование и обучение.